MAYIS

KÜRESEL

HUKUK DERGİSİ

TÜRK YARGISININ KANAYAN YARASI

AVUKATLIK MESLEĞİ & ETİK DEĞERLERİ ÇELİŞKİSİ

BİR İTALYAN SAVCININ HİKAYESİ

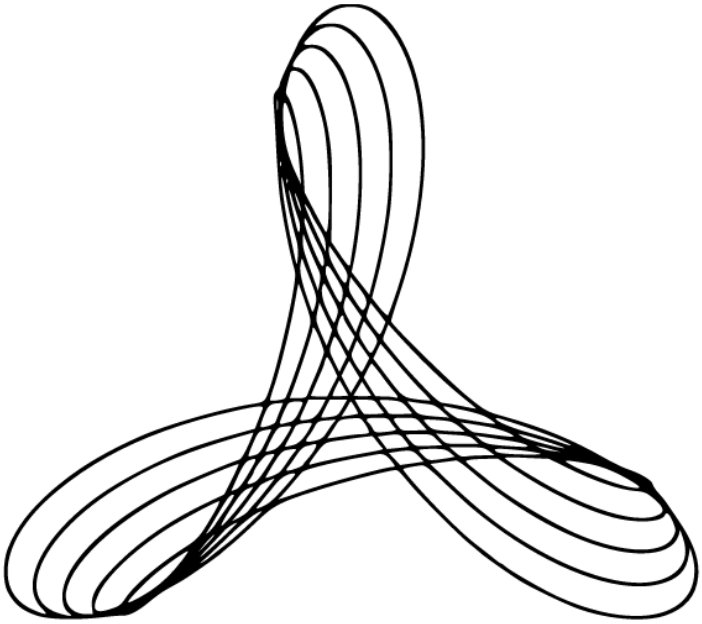

Saygıdeğer Okuyucularımız,

Küresel Hukuk Dergisi ekibi olarak yeni bir sayıyla karşınızda olmanın heyecanını yaşıyor ve dergimizin yeni sayısını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

Hukuk, toplumların düzenli bir şekilde yaşaması için olmazsa olmaz bir unsurdur. Her geçen gün gelişen dünya, hukukun da sürekli olarak yenilenmesini ve adapte olmasını gerektiriyor. Biz de bu bilinçle hareket ederek, hukuk dergileri alanında ülkemizde önemli bir boşluğu doldurmak amacıyla Küresel Hukuk Dergisi'ni hayata geçirdik. Dergimizde, hukuk alanında yaşanan gelişmeleri yakından takip ediyor bu sayede okuyucularımızın hukuk bilgisini güncel tutuyoruz.

Küresel Hukuk Dergisini yayınlarken en önemli amacımız her zaman siz değerli okuyucularımıza fayda sağlamak ve hukukun farklı alanlarında farkındalık yaratmak oldu. Bu sayımızda da Küresel Hukuk Dergisi ekibi olarak her kesimden insanın dikkatini çekebilecek farklı konulara değindik. Güzel günlerde görüşmek dileğiyle.

Keyifli okumalar dileriz.

- Av. Habip BOZKURT

künye:

KÜRESEL
HUKUK DERGİSİ

kureselhukuk

Küresel Hukuk&Danışmanlık

adına

Tüm Hakları Saklıdır.

www.kureselhukuk.com

dergi.kureselhukuk.com

Editör:
Muhammed Deniz

Mizanpaj:
Çizgeci

34153 Basınköy Mahallesi
Elif Sokak No: 6/4
Florya – Bakırköy – İstanbul

+90 212 482 20 46

indeks:

H.A.G.B. Kararı ile Bu Karara Karşı İtiraz Kanun Yolu Öngören Kuralın İptali 4

Türk Yargısının Kanayan Yarası 8

Avukatlık Mesleği & Etik Değerleri Çelişkisi 10

Marka Hakkının Tükenmesi 14

Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat Hesabı 17

Estetik Müdahalelerde Hekimin Sorumluluğu 21

Falcone: Bir İtalyan Savcının Hikayesi 25

Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına Karşı İtiraz Kanun Yolu Öngören Kuralın İptali

Av. Ferdi Mihmandar

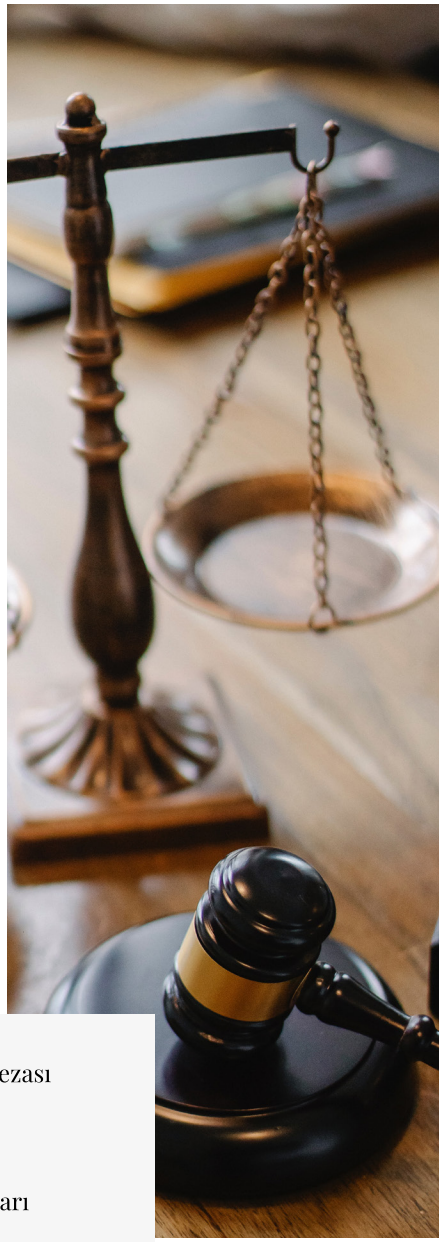

Türk hukuk sistemimize ilk defa Çocuk Koruma Kanunu'nun 23. maddesiyle giren hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumu, 2006 yılında yürürlüğe giren 5560 Sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 23. maddesiyle 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na eklenerek yetişkinler hakkında da uygulanmaya başlanmıştır. Böylece hem yetişkin sanıklar ve hem de suça sürüklenen çocuklar için uygulanma alanı bulmuştur.

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, sanık hakkında hükmolunan cezanın belli bir denetim süresi içerisinde sonuç doğurmaması, denetim süresi boyunca kasıtlı bir suç işlenmemesi ve yükümlülüklere uygun davranılması halinde ceza kararının ortadan kaldırılması ve davanın düşmesine yol açan sanığın lehine düzenlenmiş yasal bir kurumdur.

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumunun yasalaştırılma amacı, hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilen sanığın, cezasının infaz edilmeksizin ıslah olması, hükümlünün iş ve aile çevresinden koparılmamasıdır. Böylece sanığa ıslah olması için adeta bir şans daha verilerek kişinin topluma kazandırılması amaçlanmaktadır.

Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilmesi için sanık açısından kanunda belirlenen şartların gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesi gereğince belirteceğimiz şartların hepsinin bir arada bulunması halinde sanık hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilecektir.

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilmesi için;

A

1-Hükmolunan cezanın 2 yıl veya daha az süreli hapis cezası veya adli para cezası olması,
2-Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış bulunması,
3-Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaate varılması,
4-Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi,
5-Sanığın hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesini kabul etmesi gerekmektedir.

Bu çalışmamızda sizlere aktarmak istediğimiz husus ise, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/12. maddesinde düzenlenen; "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir" hükmünün Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmesi hususudur. Anayasa Mahkemesi'nin bu yetkisine Norm Denetimi adı verilmektedir. Anayasamızın 148. ve devamı maddelerinde Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkileri düzenlenmiştir.

Anayasamıza göre, Anayasa Mahkemesi, Kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri'nin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri' nin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesine dava açılamaz.

Norm denetiminde "iptal davası" ve "itiraz yolu" olmak üzere iki tür başvuru usulü bulunmaktadır. İptal davası yoluna "soyut norm denetimi" itiraz yoluyla denetime ise "somut norm denetimi" de denilmektedir. İptal davası açabilme hakkı, Cumhurbaşkanı´na, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az beşte biri oranındaki üyelere aittir. İtiraz yolunda ise, başvuru konusu normun anayasaya uygunluğunun denetimi, görülmekte olan bir dava aracılığıyla gerçekleşmektedir. İtiraz yoluna ise ancak kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri konu olabilir. Kanunların ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri'nin şekil bakımından Anayasaya aykırılığı da itiraz yolunun konusu olamaz. Bu yolda, bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesi'ne müracaat eder ve Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

İtiraz yoluna başvurulabilmesi için görülmekte olan bir davada, yargılamayı yapan mahkeme, davaya uygulanacak kanun hükmünü Anayasa'ya aykırı görmeli veya aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına vararak Anayasa Mahkemesi'ne itiraz yolu ile başvurmalıdır. Böylece Anayasa Mahkemesi de yapacağı inceleme sonucunda kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğuna kanaat getirmesi halinde ilgili kanun hükmünü iptal eder.

B

Anayasa Mahkemesi bu yetkisini, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/12. maddesinde düzenlenen; "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir" hükmü için kullanmış ve ilgili kısmın Anayasa'ya aykırı olduğunu belirterek iptal etmiştir.

Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi bakmakta olduğu bir davada, iptali istenen hükmün, "271 Sayılı Kanun'a göre hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarının hukuki sonuç doğurmaması gerektiği, buna karşılık son yıllarda hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına sonuç bağlayan kanun ve yönetmeliklerin çıkarıldığı, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına yönelik itiraz incelemelerinin ilke olarak dosya üzerinden yapıldığı, kararların esasına ilişkin bir incelemenin gerçekleştirilmediği, bu durumun iki dereceli yargılanma, etkin başvuru ve adil yargılanma haklarını ihlal ettiği, bu itibarla kişinin suç işlediği kanaatini barındıran hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarının gerçek anlamda bir kanun yolundan geçmediği ve bu kararların istinaf incelemesine tabi olması gerektiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 10., 35., 36. ve 40. maddelerine aykırı olduğu" gerekçesiyle , Anayasa

Mahkemesi'ne müracaat ederek iptalini talep etmiştir.

Anayasa Mahkemesi kendisine yapılan başvuru üzerine yapmış olduğu incelemede özetle; **"Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumu Türk hukuk sisteminde yeni sayılabilecek bir kurum olmasına karşın geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün açıkladığı 2020 yılı verilerine göre ceza mahkemelerinde verilen mahkûmiyet kararlarının yaklaşık dörtte birini hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları oluşturmaktadır. Türk yargısında oldukça geniş bir uygulama alanı bulan hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına karşı itiraz yoluna başvurma imkânının yer alması mevcut uygulanış şekli itibarıyla tek başına yeterli olmayıp bu yolun aynı zamanda uygulamada da başarı şansı sunması gerekmektedir. Doğrudan temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması rejimi ile ilgili olan bu tür bir muhakemenin yokluğu, müdahalenin dayanağı kuralın yargılama hukukunun usule ilişkin güvencelerini sağlayamaması anlamına geleceğinden temel hak ve özgürlüklerin ihlaline yol açacaktır.**

Bu çerçevede daha önce ihlal sonucuna ulaştığı birçok bireysel başvuru dosyasında Anayasa Mahkemesi; itiraz makamlarının başvurucuların iddialarını ve delillerini dikkate almadığına, çatışan menfaatleri dengelemeye yönelik bir çaba içinde olmadığına, müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluğunun ve müdahalenin orantılı olup olmadığının değerlendirilmediğine yönelik kararlar vermiştir. Mevcut sistemde itiraz mercilerinin hükmün açıklanmasının geri bırakılması

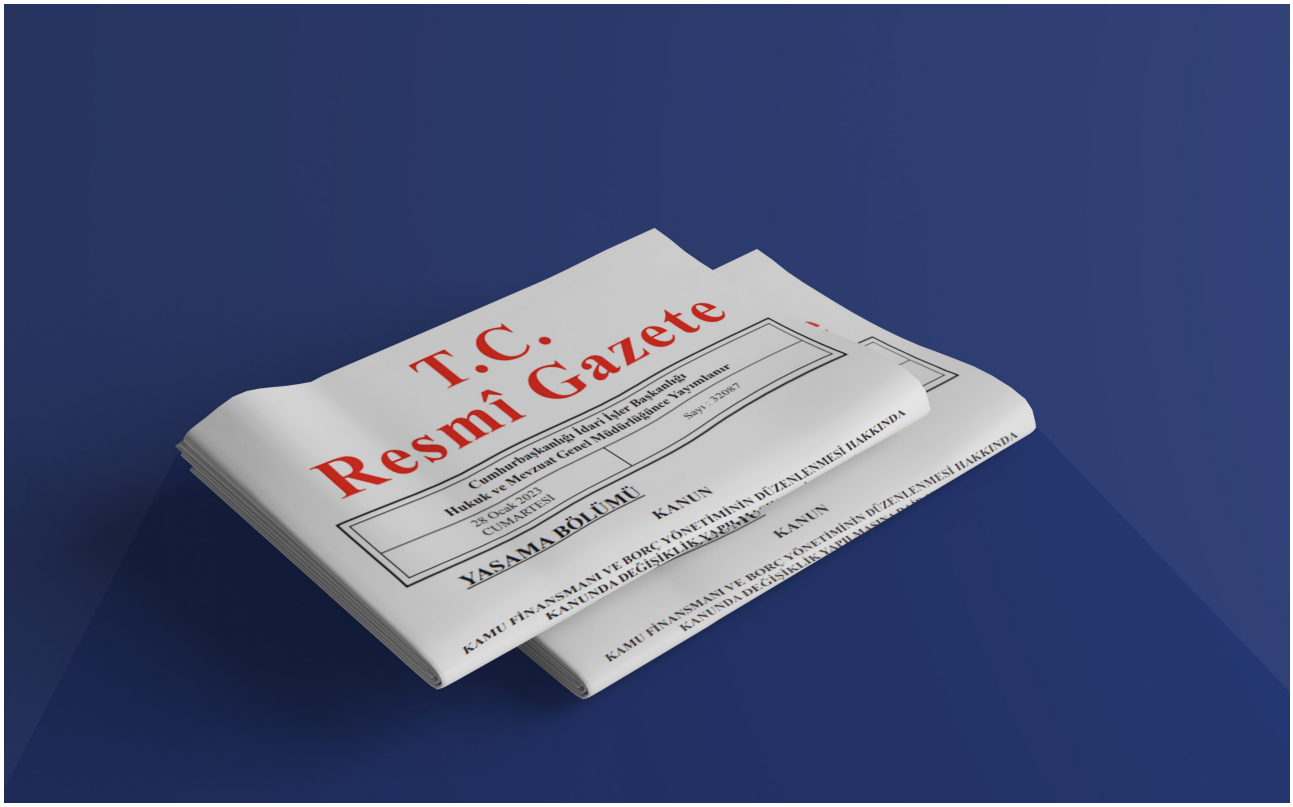

kararlarına itiraz üzerine verdikleri kararların dosya üzerinden yeknesak bir şekilde ve çoğu kez sadece şeklî koşullar yönünden, ilk derece mahkemelerince verilen kararlarda hukuka aykırılık bulunmadığını ve bu sebeple de itirazın reddedildiğini bildiren bir cümleden ibaret gerekçelerden oluştuğu görülmüştür. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına karşı itiraz yolunun açık olduğunu düzenleyen kural; bu kanun yoluna başvuranların iddia ve delillerinin dikkate alınmasında, çatışan menfaatlerin dengelenmesinde, temel hak ve özgürlüklere yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluğunun ve ölçülülüğünün belirlenebilmesinde belirli ve etkili bir denetim yolu öngörmemektedir. Bu durum temel hak ve özgürlüklere yapılan müdahalelerin giderilmesinde ve kamu gücünü kullananların keyfî davranışlarının önüne geçilmesinde bireye tanınmış olan yetkili makama başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkını ihlal etmektedir. Nitekim kuralın anılan hususları karşılayacak şekilde uygulanamadığı da görülmektedir. Doğrudan temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması rejimi ile ilgili olan bu tür bir muhakemenin yokluğu etkili başvuru hakkıyla bağdaşmamaktadır. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 40. maddesine aykırıdır. İptali gerekir." gerekçesiyle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/12. maddesinde düzenlenen; "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir" hükmünü 22/07/2022 tarihinde iptal etmiş ve iptal hükmünün kararın Resmî Gazete 'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir.

İptal kararı Resmî Gazete' de yayımlanmasından başlayarak 9 ay sonra yürürlüğe gireceğinden, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair kararlar için halen itiraz kanun yolu uygulanmaktadır. Hali hazırda, iptal öncesi kural uygulandığından, HAGB kararlarına karşı yapılan itiraz incelemelerini dosya üzerinden yapılmakta, kararların esasına ilişkin bir inceleme gerçekleştirilmemektedir.

HAGB kararlarının, daha adil ve hakkaniyetli bir incelemeden geçerek incelenmesinin önünü açan Anayasa Mahkemesi kararının yürürlüğe girmesiyle birlikte HAGB kararları, dosyanın esasına ilişkin daha etkili, gerçek anlamda bir kanun yolu incelemesine tabi olarak incelenebilecektir.

TÜRK YARGISININ KANAYAN YARASI: BİLİRKİŞİLİK

Av. Merve Turnaoğlu

Bilirkişi; hakim veya savcının hukuki ilgisinin dışında çözümü uzmanlık, teknik bilgi gerektiren uyuşmazlıklarda, sabit bir olaydan sonuçlar çıkaran veya kendi özel bilgisine dayanarak uyuşmazlık konusu olayları tespit eden kişidir. Örneğin hakimin veya savcının, bir binanın yapımında kullanılan demir veya betonun miktarını inşaat mühendisi gibi ya da ticari defterlerin incelenmesini gerektirecek bir mali uyuşmazlıkta mali müşavir gibi bir bilgisinin olması kendisinden beklenemez. Bu gibi teknik konularda hakim konu ile ilgili uzmanlığı olan bilirkişi veya bilirkişileri olayı aydınlatması ve delilleri değerlendirmesi için görevlendirebilir. Bilirkişi, bir anlamda hakime yardımcı olarak görev yapmaktadır. Uzmanlık konusu delilleri inceleyip değerlendirerek, kararı hakimin takdirine bırakmakta, dava konusu ile ilgili karar yetkisi bulunmamaktadır.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu madde 266'da "Mahkeme, çözümü hukuk dışında, özel ve teknik bilgi gerektiren hallerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verir. Ancak genel bilgi veya tecrübeyle ya da hakimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz." denilmiştir. Aynı şekilde 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu'nun 2. maddesinde bilirkişi; "çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde oy ve görüşünü sözlü veya yazılı olarak vermesi için başvurulan gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi" olarak tanımlanmıştır.

Bilirkişi incelemesine mahkeme kendiliğinden veya taraflardan birisinin talebi üzerine karar verir. Bilirkişilerin atanma usulü HMK madde 268/1'de açıklanmıştır. Buna göre; "Bilirkişiler bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçilir.". Bilirkişi tarafsız olmalıdır. Hakimler hakkında yasaklılık sebepleri bilirkişiler hakkında da uygulanır. Bilirkişi yargılama süresince bir kamu görevi yapmaktadır. Bu görev teknik bilgi ve uzmanlık gerektirdiği için bilirkişi tarafından bizzat yerine getirilmelidir.

Bilirkişi delili, takdiri bir delildir. Kural olarak bilirkişi raporu hakimi bağlamaz. Yani hakimin bilirkişi raporuna göre karar vermesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak uygulamada bilirkişi bir yönde görüş bildirdiğinde, yeni bir bilirkişi görüşü veya kendi gerekçeleriyle bilirkişinin görüşünü çürütemeyen hakim aksi yönde bir karar veremez. Buna ilişkin çokça Yargıtay kararı bulunmaktadır. Hakimin bilirkişi raporu doğrultusunda karar vermesi, hakimin bağımsızlığı ve bilirkişi raporlarının takdiri bir delil olması ile bağdaşmayan bir sonuçtur. Bir dava dosyasının defalarca bilirkişiye gitmesinin sebebi de budur.

Her ne kadar Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu ve Bilirkişilik Yönetmeliği ile bilirkişilik müessesesi hakkında bir takım düzenlemeler yürürlükte olsa da yargılamada en çok problem yaşanılan kısım bilirkişilik müessesesidir.

Hukuk dosyalarının çoğunda dosyalar doğrudan hakim tarafından bilirkişiye gönderilmektedir. Bilirkişiye gönderilen dosyada bilirkişi tarafından yapılan eksik veya hatalı inceleme sonrasında hakim tekrar dosyayı bilirkişiye göndermekte, bu durum da ilk olarak yargılamanın gereksiz uzamasına sebebiyet vermektedir. Zaman kaybının yanında adalete başvuran taraf açısından ciddi bir masraf ödemek zorunda kalınması da cabasıdır.

Her ne kadar kanun maddelerinde bilirkişi deliline dayanma sebebi olarak konunun teknik ve uzman bilgi içermesi belirtilmiş olsa da uygulamada hakimin kendi tecrübe ve bilgisiyle dahi çözülebilecek dosyaların bile "hukukçu" bilirkişilere gönderildiği açıkça görülmektedir. Halbuki hakim zaten hukukçudur, belli bir hukuki bilgi ve tecrübe seviyesindedir, mesleki yeterliliği mevcuttur. Bunun sebebi hakimlerin dosya yoğunluğu olarak gerekçelendirilse de bu durum hakimlerin mesleki yeterliliğinin sorgulanmasına sebep olmaktadır.

Biz avukatlar, uygulamada hakimlerin dosyayı bilirkişiye gönderirken bilirkişiden tam olarak hangi konuda rapor hazırlaması gerektiğini açıkça belirtmediği birçok yargı kararına rastlamaktayız. Böylece bilirkişilerce yeterince tetkik edilmeden hazırlanan raporlar yargılamada delil niteliğinde olmakta, defalarca aynı veya farklı bilirkişilere giden dosyaların çözümü iyice zorlaşmaktadır.

Bilirkişi seçme yetkisi yukarıda kanun maddesi ile açıkladığımız üzere hakimdedir. Ancak uygulamada çoğunlukla uzmanlık ölçüsüne göre değil mahkeme yazı işleri müdürleri ve bilirkişiler arasında oluşan sosyal ilişki ölçüsüne göre listelerden seçilmektedir. Kapasitesinden fazla dosya alan bilirkişilerin bir ekiple çalıştığı, raporun detaylarının yardımcıları tarafından hazırlanarak kendisince sadece altına imza atıldığı sektörde bilinen bir gerçektir.

Kendini hakim yerine koyarak yorum içeren bir rapor hazırlama, dosyada var olan delillerin gözden kaçırılarak eksik inceleme yapılması, yanlış veya eksik hazırlanan raporlar dosyalarda sıkça karşılaştığımız gerçeklerdendir. Bu hususlar yargılamayı geciktirdiği gibi vatandaşın gözünde adalete güveni zedelemektedir. Aynı zamanda yargının bir kolu olan biz avukatlar, müvekkillerimiz nezdinde istenmeyen sorgulamalarla karşılaşmaktayız.

Bilirkişi, Türk Ceza Kanunu kapsamında görevini ifa ettiği esnada kamu görevlisidir. Bilirkişiler hem hukuki hem cezai yönden sorumludur. Türk Ceza Kanunu madde 276/1. Maddesi ile gerçeğe aykırı bilirkişilik; "Yargı mercileri veya suçtan dolayı kanunen soruşturma yapmak veya yemin altında tanık dinlemek yetkisine sahip bulunan kişi veya kurul tarafından görevlendirilen bilirkişinin gerçeğe aykırı mütalaada bulunması halinde, üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur." şeklinde düzenlenmiştir. Aynı zamanda Bilirkişilik Kanunu'nun 14. Maddesinde detaylıca bilirkişilerin ne şekilde denetim ve incelemeye tabi oldukları da düzenlenmiştir.

Düzenlenen kanun maddelerine rağmen Türk adalet sisteminin kanayan yarası olan bilirkişilik müessesesinin uygulanma şekline acil müdahale edilmeli, bilirkişilerin bağımsız, tarafsız ve nitelikli bir şekilde yargıya destek olması sağlanmalıdır.

TBB MESLEK KURALLARI 39. MADDENİN DANIŞTAY TARAFINDAN İPTALİ & AVUKATLIK MESLEĞİ ETİK DEĞERLERİ ÇELİŞKİSİ

Av. Didem Günay Aydın

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 39. maddesinde, "İş sahibi anlaşmayı yaptığı avukattan sonra ikinci bir avukata da vekalet vermek isterse, ikinci avukat işi kabul etmeden önce, ilk vekalet verilen avukata yazıyla bilgi vermelidir." kuralına yer verilmiştir.

Danıştay 8. Dairesi'nin 2018/344 E., 2022/3149 K. sayılı ve 27/04/2022 tarihli iptal kararına konu olayda İstanbul Barosu'na kayıtlı avukat olan davacının, "uyarma cezası" ile cezalandırılmasına ve bu kararın onanmasına dair Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun kararının iptali ile birlikte yukarıda açıklanan Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 39. maddesinin iptali de istenilmiştir.

Danıştay 8. Dairesi'nin 2018/344 E., 2022/3149 K. sayılı ve 27/04/2022 tarihli iptal kararında; öne çıkan iki gerekçe ile iptali istenen bireysel işlemlerle birlikte Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 39. Maddesinin de iptaline karar verildiği görülmektedir. İncelenen kararın; dayandırıldığı gerekçeler kısaca şöyle özetlenebilir:

Gerekçelerden biri; Avukatlık Kanunu'nun 172. maddesine dayanmaktadır. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "İş sahibinin işi başka bir avukata vermesi başlıklı" 172. maddesinde "İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakati ile, başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir. İş sahibi, ilk avukatın muvafakatini kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır. İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendiliğinden sona erer. İş sahibi, muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlüdür.İlk avukatın muvafakati ile işin başka avukatlar tarafından da takibi halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz. Bu halde avukatların müvekkile karşı sorumluluğu konusunda 171'inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır" hükmü mevcuttur. Ancak bu düzenleme Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık Sözleşmesi" başlıklı bölümünde bulunmakta olup bu bölüm sözleşmenin esaslı unsurlarından olan vekalet ücretine ilişkin düzenlemelerin yapıldığı bölümdür.

Avukatlık Kanunu'nda yer alan bu hüküm dikkate alınarak TBB Meslek Kurallarının 39. maddesinin sadece vekalet ücretinin alınıp alınmaması durumuna endekslenmesi meslek kuralının oldukça sığ bir şekilde yorumlanması sonucunu doğuracaktır. Kaldı ki, kendisine bilgi verilmeyen ilk avukat üstlendiği iş için çalışmaya ve zamanını ayırmaya devam edecektir. İlk avukat işin başka bir avukata verildiğini bilse başka bir işe yönlendireceği emek, mesai ve zamanını da bilgilendirilmediği için kaybetmiş olacaktır. Bu nedenle ilk avukat tarafından mesleki etik kuralları gereği meslektaşı tarafından bilgilendirilmemenin tek kaybı o iş için uğranılacak vekalet ücreti kaybı olmadığı açıktır.

Özellikle aynı mesleği yapan meslektaşı tarafından çok daha iyi anlaşılacağı üzere özellikle iş yükünün çok olduğu büyük şehirlerde bir avukatın en önemli kaybının zaman olacağı ve çoğu zaman avukatların zaman yönetimi adına seçimler yapmak durumunda kaldığı da açıktır. Baroda kayıtlı bilgiler sayesinde çok kolay bir şekilde ulaşabileceği meslektaşına bildirimde bulunmaktan kaçınılmasının da iyiniyetli bir davranış olarak kabul edilemeyeceği de değerlendirilmesi gereken bir husus iken kararda değerlendirilmemesinin de bir eksiklik olduğu düşüncesindeyiz. Zira bilgilendirme yapılması ilk avukatın emeğine saygı duyulduğunu göstermektedir, mesleki dayanışma ve düzen açısından önem arz etmektedir. Söz konusu kararın esasen mesleki dayanışmayı da olumsuz etkilemesi ve haksız rekabeti de arttırması mümkündür. Aynı zamanda ikinci vekâleti alan avukatın, vekâlet verilen ilk avukata yazılı bildirimde bulunması dosya ile ilgili ortaya çıkabilecek karışıklıkların ve hak kayıplarının önlenmesi açısından oldukça önemlidir. Kararda ileri sürülen bir diğer gerekçe ise; "Kanun'da öngörülmemiş olan bir yükümlülüğe riayet edilmemesi nedeniyle ikinci avukatın cezalandırılması yoluna gidilmesi sebebiyle cezaların yasallığı ilkesine de aykırılık oluşturan dava konusu meslek kuralında üst hukuk normlarına ve hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır" şeklinde ifade edilmiştir. Oysa ki; ilgili meslek kuralının, Avukatlık Kanunu'nun 110. ve 117. maddeleri uyarınca bizzat görevlendirdiği Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından kabul edilen kurallardan olduğu ve Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesinde bu kurallara uyma yükümlülüğü getirildiği, aynı Kanun'un 134. maddesinde ise bu kurallara uymamanın disiplin suçu olarak belirtildiği açık olduğuna göre kanunda öngörülmüş bir yükümlülük olduğu ve bir yaptırıma bağlandığı da ortadadır. Bu nedenle kararda hukuka uygunluğu bulunmadığı yönündeki tespitin doğru olmadığı ortaya çıkmaktadır. Zira ilgili kararın Hukuki Süreç kısmında da "1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasının 16. bendinde, uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit etmek görevi Birlik Genel Kurulu'na verilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları, Genel Kurallar, Yargı Organlarıyla ve Adli Mercilerle İlişkiler, Meslektaşlar Arası Dayanışma ve İlişkiler, İş Sahipleriyle İlişkiler, Avukatların Barolarla ve TBB ile İlişkileri, Yürürlük ve Uygulama Alanı olmak üzere 6 başlıkta ve toplamda 50 madde halinde belirlenerek Türkiye Barolar Birliği'nin 8-9 Ocak 1971 tarihli 4. Genel Kurulu'nda kabul edilmiş ve 26 Ocak 1971 tarihli Türkiye Barolar Birliği Bülteni'nde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir" şeklinde belirtilmiştir.

> "İş sahibi anlaşmayı yaptığı avukattan sonra ikinci bir avukata da vekalet vermek isterse, ikinci avukat işi kabul etmeden önce, ilk vekalet verilen avukata yazıyla bilgi vermelidir."
>
> *Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları Madde: 39*

Neticeten Danıştay 8. Dairesi, Avukatlık Meslek Kuralları Madde 39'u oy çokluğu ile iptal etmiştir. Türkiye Barolar Birliği, 07.09.2022 tarihli ve 2022/62 Duyuru No ile yayınladığı açıklamada karara karşı temyiz yoluna başvurulduğunu belirtmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının amacının sadece ilk avukatın vekalet ücretinin korunması olmadığı, bu kuralların amacının avukatlık mesleğinin onur, özen ve doğruluk içerisinde yerine getirilmesinin ve günümüzde giderek azalan mesleki dayanışmanın yok olmasının önüne geçilmesi gibi daha üstün değer ve düşünceler ile getirildiği kanaatindeyiz. Bu nedenle Danıştay 8. Dairesi'nin, Avukatlık Meslek Kuralları Madde 39'u oy çokluğu ile iptalinin nedenlerinin doğru ve yerinde olmadığı Avukatlık Meslek Etiği değerleri ile bağdaşmadığı için temyiz başvurusu sonucunda kararın bozulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Suç, toplumsal düzenin bozukluklarına karşı bir protestodur.

Dostoyevski

MARKA HAKKININ TÜKENMESİ

Av. Büşra Karaoğlanoğlu

Marka hakkının tükenmesi kavramı özetle; marka hakkı sahibinin veya onun izniyle başka birinin, marka hakkının bağlı olduğu ürünün piyasaya sunulmasıyla birlikte hak sahibinin o ürün üzerindeki ilk satış hakkının tükenmesini ifade etmektedir. Söz konusu hukuki kavram, hukukumuza ilk kez 27 Haziran 1995 tarihinde yürürlüğe giren 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname'nin 13. Maddesiyle birlikte dahil olmuştur. Bu KHK 22/12/2016 tarihli ve 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile yürürlükten kaldırılmış ancak "hakkın tüketilmesi" kavramı, Kanunun 152. Maddesi ile birlikte hukukumuzdaki varlığını korumaya devam etmiştir.

6769 Sayılı Kanun'un 'hakkın tüketilmesi' başlıklı 152. maddesinde: "(1) Sınai mülkiyet hakkı korumasına konu ürünlerin, hak sahibi veya onun izni ile üçüncü kişiler tarafından piyasaya sunulmasından sonra bu ürünlerle ilgili fiiller hakkın kapsamı dışında kalır. (2) Marka sahibi, birinci fıkra hükmü kapsamına giren ürünlerin üçüncü kişiler tarafından değiştirilerek veya kötüleştirilerek ticari amaçlı kullanılmasını önleme hakkına sahiptir." denilmektedir. İlgili kanun metninden anlaşılması gereken şudur ki; marka sahibi, marka hakkına sahip olduğu bir malı bir kez sattıktan, piyasaya sürdükten sonra, artık o malın müteakip satışlarına, el değiştirmesine, ikinci, üçüncü el satışlarına engel olamaz. Burada 'tükenen' marka sahibinin ilk satış hakkıdır.

Bu ilke uyarınca, marka hakkı sahibinin rızasıyla birlikte, markalı ürün bir kez satışa sunulduktan sonra marka hakkı sahibi, ürünün pazarda dolaşımı üzerindeki kontrolü kaybolmuş olacaktır. Ancak, marka hakkının tükenmesi ilkesince marka sahibinin, markayı kullanarak başkalarının izinsiz üretim ve satış yapmalarını yasaklama hakkı, lisans verme hakkı, devretme hakkı ve sair diğer hakları devam etmektedir.

Marka hakkının tükenmesi ilkesince asıl amaçlanan, marka hakkı sahibinin kendi rızası ile ürünü piyasaya sürmesiyle birlikte ürüne ilişkin marka hakkına dayanarak ticarete müdahalesinin ve kendisine verilen bu hakkı sınırsız bir şekilde kullanmasının önüne geçmektir. Zira marka hakkı inhisarı bir hak olup, marka hakkının bu tekel hak olma niteliği, malların piyasada serbest dolaşma ilkesi ve ticari hayatın özgürlüğü ilkesi ile çatışmaktadır. İşte bu aşamada marka hakkının tükenmesinin kabul edilmesiyle, piyasaya sürülen malın piyasada serbestçe dolaşabilmesinin hukuki zemini oluşturulmaktadır. Yani marka hakkı sahibi malın rızası dahilinde yapılan ilk satışından sonra, marka hakkına dayanarak ürünün el değiştirmesine ya da yeniden satılmasına müdahale edemeyecektir. Hak sahibi ilk satıştan sonra, ürünü satın alan kişilerin, ürünü tekrar satışa çıkarmalarına veya dağıtımını yapmalarına engel olamayacaktır çünkü ilk satıştan sonra marka hakkı sahibinin, marka hakkının tükendiği ilkesi kabul edilmektedir.

Nitekim bu ilke Yargıtay tarafından da korunmuş, marka sahiplerinin izniyle piyasa sürdüğü ürünlere müdahalesinin önüne geçilmiştir. Örneğin Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2016/6041 E. Sayılı ve 2018/341 K. Sayılı kararında; davacı vekili, müvekkili şirketin tanınmış bir mobilya şirketi olduğunu, davalının müvekkili şirketin bayisi olmadığı halde iş yerinde müvekkili şirketin logosunu kullanarak indirimli satışlar yaptığını, bu durumun haksız rekabet oluşturduğunu ileri sürerek haksız rekabetin önlenmesi ile maddi ve manevi tazminata karar verilmesini talep ve dava etmişse de, davalı tarafça davacının logosunun ikinci el satış mağazasında ürün çeşitliliğini göstermek amacıyla kullanıldığı, davacının talebi üzerine kullanımlarına son verdikleri ve davacının marka hakkını ihlal etmedikleri belirtilmiştir. İlk Derece Mahkemesi tarafından; davalının ikinci el ürün sattığı, davalı kullanımının dürüstçe kullanım olarak kabul edileceği, marka hakkının tükenmesi durumunun mevcut olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, söz konusu karar Yargıtay tarafından onanmıştır.

Hakkın tükenmesi ilkesi bölgesel tükenme, ülkesel tükenme ve uluslararası tükenme olmak üzere üç farklı şekilde görülür. Günümüzde ülkeler genellikle uluslararası tükenme ilkesini benimsemektedir. Türkiye'de ise önceki yıllarda ülkesel tükenme ilkesi kabul edilmiş ancak gerek global yönelim gerekse de serbest piyasa ekonomisinin bir gerekliliği olarak Sınai Mülkiyet Kanunu ile birlikte son yıllarda marka hukuku bakımından uluslararası tükenme ilkesi benimsenmiştir. Nitekim 6769 Sayılı Yasa taslağı uzun müddet tartışıldıktan sonra son anda yasanın Genel Hükümler başlığı altında yer alan "hakkın tükenmesi" başlıklı 152. maddesinden bir son dakika kararı ile "Türkiye" ibaresi çıkarılmıştır. Söz konusu madde hükmünden "Türkiye'de" ibaresinin çıkarılmış olması artık yeni kanun ile "uluslararası tükenme" ilkesinin benimsendiği şeklinde yorumlanmaktadır.

> Uluslararası tükenme ilkesi, markalı ürünlerin hak sahibinin izni dahilinde dünyanın herhangi bir yerinde piyasaya sürülmesi halinde hakkın tükenmesi demektir.

Uluslararası tükenme ilkesi, markalı ürünlerin hak sahibinin izni dahilinde dünyanın herhangi bir yerinde piyasaya sürülmesi halinde hakkın tükenmesi demektir. Uluslararası tükenme ilkesine göre hak sahibi, izniyle piyasaya sürülmüş markalı ürünün başka ülkelerdeki satışına müdahale edemeyecektir. Yani uluslararası tükenme ilkesinin benimsenmesiyle, markalı bir ürünün, dünyanın herhangi bir yerinde piyasaya sürüldükten sonra artık ilgili marka sahibinin iznine ihtiyaç kalmaksızın Türkiye'ye ithal edilebileceğinden söz edilebilmektedir.

Uluslararası tükenme ilkesi beraberinde paralel ithalat kavramını da getirmektedir. Ülkemizde paralel ithalat serbest olup, bu sayede yurt dışında marka sahibinin izniyle satışa çıkan tescilli ve orijinal ürünün, paralel ithalat yoluyla Türkiye piyasasına sürülmesinde marka hakkının tükendiğinden bahsedilebilmektedir. Dolayısıyla paralel ithalatı açıklamak gerekirse; paralel ithalat, bağımsız bir işletmenin ya da kişinin, bir ülkede daha ucuza edindiği orijinal malları, piyasada aynı malın daha pahalı satıldığı bir ülkeye satma amacı ile ithal etmesi olarak tanımlanmaktadır. Yargıtay'ın 11. Hukuk Dairesi 2016/11969 E. ve 2018/5029 K. Sayılı kararından da marka hakkının uluslararası tükenme ilkesinin ve beraberinde getirdiği paralel ithalatın kabul gördüğünden bahsedilebilmektedir. İlgili kararda; davanın yasal yollardan piyasaya sürülmüş olan ve davalı tarafça paralel ithalat yoluyla yurda ithal edilmiş olan davacının markasına ait orijinal viski şişeleri üzerindeki üretim seri numaralarının şişeler üzerinden kaldırılmasının markanın kötüleştirilmesi olup olmadığı hususuna ilişkin olduğu tespitinde bulunulmuş ve hukuka uygun şekilde piyasaya sürülen markalı mallar üzerinde marka sahibinin hakkının tükenmiş olduğu, hak sahibinin bu malların paralel ithalat yoluyla ülkeye sokulmasına engel olmayacağı belirtilmiştir. Kararda ayrıca orijinal malların hangi dağıtım zinciri aracılığıyla dağıtıldığının tespitini önlemek ve bu suretle fıyat avantajı sağlamak için orijinal üreticiler tarafından ürün üzerine yerleştirilen seri/parti numaralarının, ürünün dış görünümüne, imaj ve prestijine zarar vermeden kaldırılarak, ithalat sırasında farklı ve yeni bir seri numarası yerleştirilmesinde hukuka aykırı bir haksız rekabet görülmemiş, Yerel

Mahkeme'nin davanın reddi yönündeki kararı onanmıştır.

Marka hakkının tükenmesinin kabul edilmesi sonucunda marka itibarını ve dolayısıyla marka hakkı sahibinin zarara uğramaması adına marka hakkının tükenmesinin kabul edilmeyeceği bazı istisnalar mevcuttur. 6769 sayılı Kanun'un 152. Maddesinin 2. Fıkrasının yorumlanmasıyla birlikte marka hakkının tükenmesine ilişkin getirilen istisna durumlar şunlardır;

- **Markalı Malın Değiştirilmesi ve Kötüleştirilmesi:**

Markalı malın orijinal halini değiştiren müdahaleler bu kapsamda değerlendirilmektedir. Şöyle ki, orijinal üründen bir parçanın çıkarılması veya başka bir parça eklenmesi durumunda marka hakkı sahibinin marka hakkının tükendiğinden söz edilemeyecek olup bu durumda marka hakkı sahibinin markalı malın satışına ve dağıtımına engel olabileceği kabul edilmektedir.

- **Markalı Malın Reklamlarda Kullanılması:**

Tanınmış ve bilinen markalı bir ürünün reklam değerinin, bilinmeyen muadillerine göre daha yüksek olduğu bir gerçektir. Markalı malın bu işlevi, üreticinin piyasaya tanıtmak istediği yeni bir ürününü, markalı malı kullanarak daha fazla alıcıya ulaştırmasında önemli bir etken olabilmektedir. Markaya ait ürünün reklamda kullanılması neticesinde, bu durumun diğer ürün ile marka arasında alıcının ilişki kurmasına sebebiyet vermesi olasıdır. Markanın reklamının kullanılması halinde, diğer ürünün kalitesinin, markalı malın itibarını da etkileyebileceği açıktır. Bu nedenle, marka hakkı sahibinin haklı bir sebebi bulunursa markanın reklamlarda kullanılmasının marka hakkının tükenmesi ilkesinin istisnasını oluşturacağından bahsedilecektir.

Sonuç olarak; marka hakkının sahibine tanıdığı geniş yetkilerin ticari hayatın önüne geçmesine engel olmak adına, 'markanın tükenmesi' kavramı kabul görmüştür. Bu ilke ile özel mülkiyetin kullanımı ve kamusal yararın korunması arasında denge kurmaya çalışılmıştır. Sözü edilen ilkeye göre; markalı bir ürünün hak sahibi veya onun izniyle üçüncü bir kişi tarafından piyasaya sunulması sonucunda, hak sahibinin o ürün üzerindeki hakkının sona ermesi anlamına gelir. Bundan sonra, hak sahibi bu ürünün sonraki satışlarına ve dağıtımına müdahale edemez. Yani, patent hakkı olan veya marka hakkı olan ürün, bu ilk satış veya dağıtımdan sonra serbestçe hareket edebilecektir. Fakat, marka hakkı sahibinin marka üzerindeki kullanma ve koruma hakkı, satış sonrasında da devam edecektir. Dolayısıyla markanın satışa sunulan belirli miktarını aşan üretim hakkı hâlâ marka sahibine aittir. Ayrıca, marka hakkının tükendiği hallerde de marka hakkının özü yine marka hakkı sahibinde kalacaktır. Sınai Mülkiyet Kanunu'na göre markalı ürün piyasaya sunulduktan sonra üçüncü kişilerin markalı malı değiştirerek, kötüleştirerek kullanmaları halinde marka sahibinin bu kullanımları önlemi yetkisi vardır.

Av. Onur Demirdöven

KUR KORUMALI TL Vadeli Mevduat Hesabı

Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ("Tebliğ"), 21 Aralık 2021 tarihli ve 31696 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup; Tebliğ, yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tebliğ ile Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerin döviz tevdiat hesaplarının ve döviz cinsinden katılım fonlarının Türk Lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşmesi durumunda mevduat ve katılım fonu sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektir. Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat Hesabı; Türk Lirası cinsinden döviz kurunun vade sonunda faiz oranından daha fazla artması durumunda kur farkı koruması sunan bir mevduat ürünüdür.

Kur Korumalı Hesabı, Türkiye'de kanuni yerleşimi bulunan gerçek kişiler ve yurt dışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları açabilir. Kur Korumalı Hesaba stopaj uygulanmamaktadır.

Bu hesaplarda esas alınacak vade başı/vade sonu kuru olarak Merkez Bankası'nın her gün saat 11:00'de açıkladığı TL/USD-TL/EURO-TL/GBP döviz alış kurları kullanılacaktır. Bankanın mevduata uygulayacağı faiz, Merkez Bankası'nca belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamayacaktır.

Kur korumalı hesaplar 21.12.2021 ve 31.12.2022 tarihleri arasında açılabilecektir. Yararlanıcıların birden fazla bankada Kur Korumalı hesap açmasında engel bulunmamaktadır.

Türk Lirası Mevduat veya katılma hesapları 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli olarak açılabilecektir.

Tebliğde, "Bankanın; 19 Ekim 2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 3. maddesinde tanımlanan mevduat ve katılım bankalarını, dönüşüm kurunun; döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesaplarında bulunan dövizin Türk lirasına çevrildiği gün saat 11.00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurunu, vade sonu kurunun ise Türk lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde saat 11.00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurunu ifade ettiği bildirildi.

Tebliğin döviz tevdiat hesapları ve katılım fonlarının vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüşümü bölümünde, şunlar kaydedildi:"20 Aralık 2021'de mevcut olan ABD doları, avro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesapları, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir. Bankanın bu işlem sonucunda elde ettiği döviz dönüşüm kuru üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınır ve karşılığı Türk lirası ilgili bankaya aktarılır. Banka tarafından 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır. Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasınca

belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz. Katılma hesaplarına sağlanacak getirinin katılım bankalarının Merkez Bankası ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptıkları bir hafta vadeli repo işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankası tek taraflı olarak karşılar."

Türk Lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde saat 11:00'de TCMB tarafından ilan edilen döviz alış kurunun ("Vade Sonu Kuru") Dönüşüm Kurundan yüksek olması halinde ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın ilgili bankaca ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması halinde kur farkından hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı düşülecek ve hesaplanan bu tutar TCMB tarafından hesap sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılacaktır. Vade sonunda mevduat sahibine anapara ve faiz ödemesi aynı gün içinde yapılacak olup vade sonu kuru vade başı kurundan düşük ise kur farkı ödemesi yapılmayacaktır. Kur farkı üzerinden hesaplanacak tutarın, banka tarafından ödenecek tutardan düşük veya bu tutara eşit olması durumunda kur farkı ödemesi yapılmayacaktır. Vade sonunun iş günü olması halinde ödeme vade sonunu takip eden ilk iş günü yapılacaktır.

Tebliğin istisnalar bölümünde şunlar kaydedildi: "16 Ekim 2006 tarihli ve 2006/11188 sayılı Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının 4'üncü maddesinin birinci fıkrası ile 10 Şubat 2020 tarihli ve 31035 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları Hakkında Tebliğ'in (Sayı: 2020/3) 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ve dördüncü fıkrası hükümleri bu Tebliğ kapsamında açılacak Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına uygulanmaz."

Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına dönüşümün desteklenmesi hakkında Tebliğ'de değişiklik yapılmasına dair Tebliğ 11.01.2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, Tebliğin amacının yurt içi yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin döviz tevdiat hesaplarının ve döviz cinsinden katılım fonlarının Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşmesi halinde mevduat ve katılım fonu sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtildi.

Aynı Tebliğin 3. maddesinin birinci fıkrasına bent eklendi. Buna göre Bankalar ve Merkez Bankası'nın belirlediği mali kuruluşlar ise uygulamadan yararlanamayacak. Tüzel kişiler 6 ay veya 1 yıl vadeli mevduat hesabı açabilecek. Dolar, Euro ve Sterlin cinsindeki döviz hesapları ile katılım hesapları Türk Lirası'na dönüştürülebilecek. Banka tarafından yurt içi yerleşik gerçek kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli ve yurt

içi yerleşik tüzel kişiler için 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılacağı belirtildi.

21/12/2021 tarihli ve 31696 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'in 4'üncü maddesine 01.02.2022 tarihli tebliğ ile aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Merkez Bankası, bankanın mevduat hesabına uygulayacağı azami faiz oranını belirlemeye yetkilidir."

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın "Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği" 07.03.2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlandı.

Değişiklik ile ABD doları, Euro ve İngiliz Sterlini cinsinden döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesapları, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Banka tarafından yurt içi yerleşik gerçek kişiler ve yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk Lirası mevduat veya katılma hesabı açılabilecektir.

22.03.2022 tarihli değişiklik ile TCMB tarafından bu uygulama kapsamında açılan Türk Lirası mevduat veya katılma hesaplarına vade sonunda yenilenme imkânı tanınabilecek. Yenilenen hesap ilk açılışta dönüşümü yapılan döviz tutarı ve dönüşüm kuru üzerinden destekten yararlanmaya devam edecek. Hesabın yenilenmesine ilişkin kapsam, usul ve esaslar Merkez Bankası'nca belirlenecektir.

08.04.2022 tarihli değişiklik ile yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilebilecektir.

06.07.2022 tarihli değişiklik ile yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31/12/2021 ile 30/6/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilebilecektir.

30.09.2022 tarihli değişiklik ile yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31.12.2021 ile 30.09.2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilebilecektir.

07.10.2022 tarihli ve 31996 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26.10.2022 tarihli ve 6297 sayılı CK ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 14. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan istisnanın, kurumların 30.09.2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulanacağı belirtilmiştir.

10.01.2023 tarihli ve 32069 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi hakkında tebliğ (sayı: 2021/14)'de değişiklik yapılmasına dair tebliğ (Sayı: 2023/2) ile yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin 31/12/2021 ile 31/12/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrileceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

26.01.2023 tarihli ve 32085 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 25.01.2023 tarihli 6728 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile; 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 14. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan istisnanın, kurumların 31.12.2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulanacağı belirtilmiştir.

01.04.2023 tarihli ve 32150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğde (sayı: 2021/14) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/7) ile yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin 31.12.2021 ile 31.03.2023 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrileceği yönünde düzenleme yapılmıştır. Ayrıca Banka tarafından açılacak Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarının vadeleri Merkez Bankasınca yayımlanacak usul ve esaslarda belirlenecektir.

Döviz kurunun 10 lira, kur korumalı hesap (KKH) faizinin yıllık yüzde 14 olduğu dönemde, 100 lira tutarındaki 1 yıllık mevduat için açılacak bir hesaba yönelik 4 somut örnek üzerinden hareket edersek;

Öngörülen birinci senaryoya göre, hesap kapanış tarihinde döviz kuru 9 lira olarak gerçekleşirse KKH yararlanıcısı anapara + faiz olarak 114 lira alacak. Bu durumda TCMB tarafından ek bir ödeme yapılmayacak.

İkinci senaryoya göre, hesap kapanış tarihinde döviz kuru 10 lira olarak gerçekleşirse KKH yararlanıcısı anapara + faiz olarak 114 lira alacak. Bu durumda TCMB tarafından ek bir ödeme verilmeyecek.

Üçüncü senaryoya göre, hesap kapanış tarihinde döviz kuru 11 lira olarak gerçekleşirse KKH yararlanıcısı anapara + faiz olarak 114 lira alacak. Bu durumda TCMB tarafından ek bir ödeme yapılmayacak.

Dördüncü senaryoya göre ise hesap kapanış tarihinde döviz kuru 12 lira olarak gerçekleşirse KKH yararlanıcısı anapara + faiz + kur farkı olarak 120 lira alacak. Kur farkı dolayısıyla oluşan 6 lira tutarındaki fark TCMB tarafından bankaya ödenecek.

Bankacılık Denetleme Ve Düzenleme Kurumu verilerine göre; 31.03.2023 tarihinin haftasında Kur Korumalı Mevduat büyüklüğü 28,2 milyar TL artış göstermiştir.

Kur Korumalı Mevduat hesapları 02.02.2022 tarihi itibariyle 281 milyar TL'ye ulaşmış olup 14.10.2022 tarihi itibariyle 1 trilyon 443 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kur Korumalı Mevduat hesapları son yaşanan artışların ardından 1 trilyon 603 milyar TL'den 1 Trilyon 701,1 milyar TL'ye çıkmış ve KKM hesaplarında yeni rekor kırılmıştır. Kur Korumalı Mevduat hesaplarına ilişkin istatistiki bilgilerden görüleceği üzere Kur Korumalı Mevduat sistemi başladığı tarihten bu yana büyük ilgi görmüş ve en son faiz üst sınırının kaldırılmasının ardından Kur Korumalı Mevduat hesaplarında ciddi bir artış yaşanmıştır.

Stj. Av. Hilal Akbulut

ESTETİK MÜDAHALELERDE HEKİMİN SORUMLULUĞU

Tarih boyunca değişiklik gösteren güzellik kavramı zaman içinde şekilden şekle girse de insanların güzel ve kusursuz olma istekleri hiçbir zaman değişmemiştir.

Dünya Sağlık Örgütü sağlığı, "Sağlık sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, bedence, ruhça ve sosyal yönden tam iyilik halidir." şeklinde tanımlamaktadır. DSÖ'nün yaptığı tanımda görüldüğü üzere sağlığın ruhsal ve toplumsal boyutu da dikkate alınmıştır. Estetik amaçlı tıbbi müdahaleler tedavi amacı taşımasa da bireyin ruhsal iyiliğini kapsayan sağlık hakkını gerçekleştirmektedir.

Günümüzde modern hayat, popüler kültürün etkisiyle estetik cerrahi uygulamalarına olan talep, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de gittikçe artmaktadır. Önceki yıllarda insanlar bedensel bir bozuklukları olduğunda, bunun düzeltilmesi için estetik cerraha başvurmaktayken artık popüler kültürün etkisi ile dış görünüşlerine daha çok dikkat etmekte ve vücutlarında herhangi bir kusur gördüklerinde bu kusuru yok etmek ve daha güzel olmak için estetik müdahale yoluna başvurmaktadır. Bu sebeplerin yanında estetik cerrah sayısının artması, teknolojinin gelişmesi ve bunlara bağlı olarak ameliyatların eskiye göre çok daha ucuza yapılabilmesi de günümüzde ameliyatların bu kadar yaygınlaşmasında etkili olmuştur. Estetik cerrahideki bu gelişmeler hukuki problemleri de beraberinde getirmektedir.

Estetik müdahale, kişide doğuştan ya da sonradan herhangi bir sebeple ortaya çıkan dış görünümündeki istenmeyen bir değişikliğe neden olan görüntü bozukluklarının düzeltilmesi veya böyle bir şekil bozukluğu olmamasına rağmen kişinin daha güzel görünmesini sağlamak amacına yönelik tıbbi müdahalelerdir.

Estetik müdahaleleri diğer tıbbi müdahalelerden ayıran en önemli özellik hedeflenen estetik sonucun kişiden kişiye değişiklik arz etmesidir. Bu konudaki en önemli fark estetik müdahalelerde hekimin aydınlatma yükümlülüğünün diğer tıbbi müdahalelere göre daha geniş tutulmasıdır. Estetik müdahale

öncesi hekim hastayı dinler hastalığın ne olduğunu tespit eder ve tedavi aşamasına geçilir. Tedavi aşaması estetik müdahalelerde 'dolaylı' olduğu için kişinin rızası önem arz etmektedir. Rızanın geçerli olabilmesi için de hastanın hekim tarafından ayrıntılı bir şekilde aydınlatılması gerekir.

Güzellik göreceli bir kavram olması sebebiyle estetik cerraha göre çok güzel bir sonuç hasta bakımından istenmeyen bir sonuç olabilir. Bu sebepledir ki estetik müdahalelerde hasta ile hekim arasında sorunlar da genelde bu noktada çıkmaktadır.

Türk hukukunda ne hekimin ne de estetik cerrahın sorumluluğuna dair özel bir düzenleme bulunmamaktadır. Hekim ile hasta arasında kurulan hekimlik sözleşmesi yasada özel olarak düzenlenmemiştir. Doktrinde tedavi/ hekimlik sözleşmesi ağırlıklı olarak iş görme sözleşmesi türlerinden olan vekâlet ve eser sözleşmesi olarak nitelendirilmektedir. Tıbbı müdahalelerde hasta ile hekim arasında kurulan sözleşmenin vekâlet sözleşmesi olduğu kabul edilmektedir. Estetik müdahalelerde ise Yargıtay ve doktrindeki bir kısım yazar tarafından eser sözleşmesi kabul edilmektedir.

Eser sözleşmesi Türk Borçlar Kanunu madde 470'e göre yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi, iş sahibinin de bunun karşılığında bir bedel ödemeyi üstlendiği sözleşmedir. Vekâlet sözleşmesi ise TBK madde 502'ye göre vekilin vekâlet verenin bir işini görmeyi veya işlemini yapmayı üstlendiği sözleşmedir. Görüldüğü üzere vekâlet sözleşmesinde sadece bir işin görülmesi taahhüdü var iken eser sözleşmesinde sonuç garantisi bulunmaktadır.

Eser sözleşmesinin uygulanması gerektiğini savunan yazarlara göre estetik ameliyatlarda da hekimin sonuç taahhüt ettiği ve hekimin tedavi amacıyla değil de güzellik amacıyla tıbbi müdahalede bulunduğu ve bunun sonucunda bir eser meydana getirdiği dolayısıyla eser sözleşmesinin uygulanması gerektiğidir. Bu görüşü savunan yazarlara göre hekimlerin teknolojinin gelişmesi ile sonuç taahhüdü kolaylaşmaktadır. Bu sebeple hastaların estetik müdahalelerde haklarını daha kolay koruyabileceği belirtilerek bu sayede ayıba karşı tekeffül hükümlerinin uygulanmasının mümkün olacağı ve hastaların tazminat talebinden ayrı onarım, sözleşmeden dönme, bedelin indirilmesi gibi seçimlik haklarını da kullanabileceği savunulmaktadır.

Yargıtay da estetik amaçlı tıbbi müdahalelerde tedavi/ hekimlik sözleşmelerini çoğunlukla eser sözleşmesi kabul etmektedir. Yargıtay 15. Hukuk Dairesi 17.01.2018 gün ve 2018/71 sayılı kararında; "….. Davaya dayanak yapılan maddi olgu, karın bölgesinin estetik ameliyat yapılmak suretiyle istenilen ve kararlaştırılan biçime uygun güzel bir görünüm kazandırılmasıdır. Varılmak istenilen sonucun ve buna dayalı olguların hukuki nitelendirilmesi yapıldığında ise, yanlar arasında TBK'nın 355 ve devamı maddelerinde düzenlenen eser sözleşmesi ilişkisinin bulunduğu, dolayısıyla uyuşmazlığın eser sözleşmesi hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği açıktır. Eser sözleşmelerini, diğer iş görme sözleşmelerinden ayıran önemli hususlardan birisi de sonuç sorumluluğu, yani tarafların iradeleri doğrultusunda yüklenici tarafından bir sonucun meydana getirilmesi taahhüdüdür. Eser sözleşmesi hükümlerine göre, davalı doktorun yükümlülüğü taahhütlerine, tıbbın gereklerine ve iyi niyet kurallarına uygun şekilde estetik ameliyatı gerçekleştirmek, davacının yükümlülüğü de bedeli ödemektir. Davacı, davalı doktorun yükümlülüklerini yerine getirmediği, taahhütlerine ve tıbbın gereklerine uygun ameliyat yapmadığı, estetik amaçlı ameliyatın başarısız olduğunu iddia ederek bu davayı açmıştır. Davanın dayanağını TBK'nın 475. maddesi oluşturmaktadır. Eser sözleşmesinin niteliği gereği sonucu garanti edildiği göz önüne alındığından davacıda oluşan komplikasyonların düzeltilmesi için davalının ekstra bedel istemesi doğru değildir. Bu nedenle bu giderim bedellerinin davalı tarafından karşılanması zorunludur." yönünde karar vermiştir.

Estetik amaçlı tıbbi müdahalelerde hekimlik/tedavi sözleşmesini vekâlet sözleşmesi olarak kabul eden yazarlara göre ise tıbbın bütün gerekleri yerine getirilse dahi hekimlik sözleşmesi ile hekimin kesin bir vaatte bulunması her zaman mümkün değildir. Bu sebeple eser sözleşmesindeki sonuç taahhüdü hekimlik sözleşmesi için söz konusu olmadığı ağırlıklı olarak kabul edilmektedir. Cerrah canlı bir organizma üzerinde çalışmaktadır sadece hekimin müdahalesi değil hastanın özellikleri, genetik yapısı ve estetik müdahale sonucu davranışları da sonucu oldukça etkilemektedir dolayısıyla nasıl bir değişim göstereceğini önceden bilmek mümkün değildir. Hastalar sağlığına kavuşmak konusunda kesin sonuç beklemedikleri gibi estetik

müdahalelerde de böyle bir beklenti içine sokulmamalıdır, bu sebeple hasta ile hekim arasında çıkan uyuşmazlıklarda eser sözleşmesi uygulanmamalıdır. Yargıtay kararlarında az da olsa vekâlet sözleşmesinin kabul edildiği kararlar bulunmaktadır. Yargıtay 13. HD.18.09.2008 gün ve 4519/10750 sayılı kararında; "Davacı, yüzündeki kırışıkların giderilmesi için davalı doktorun yaptığı müdahalenin özensiz ve kusurlu olması nedeniyle kalıcı zararlara yol açtığı iddiası ile manevi tazminat istemiştir. Davanın temeli vekillik sözleşmesi olup, özen borcuna aykırılığa dayandırılmıştır. (BK. 386-390) Vekil, vekâlet görevine konu işi görürken yöneldiği sonucun elde edilmemesinden sorumlu değil ise de bu sonuca ulaşmak için gösterdiği çabanın, yaptığı işlemlerin, eylemlerin ve davranışların özenli olmayışından doğan zararlardan dolayı sorumludur. Vekilin sorumluluğu, genel olarak işçinin sorumluluğuna ilişkin kurallara bağlıdır. Vekil işçi gibi özenle davranmak zorunda olup, en hafif kusurundan bile sorumludur. (BK.321/1 md.) O nedenle davacının tedavisini üstlenen hastane ve doktorların meslek alanı içinde olan bütün kusurları, hafif de olsa, sorumluluğun unsuru olarak kabul edilmelidir. Doktor ve hastane, hastasının zarar görmemesi için, mesleki tüm şartları yerine getirmek, hastanın durumunu tıbbi açıdan zamanında ve gecikmeksizin saptayıp, somut durumun gerektirdiği önlemleri eksiksiz biçimde almak ve uygun tedaviyi de yine gecikmeden belirleyip uygulamak zorundadır. Asgari düzeyde dahi olsa, bir tereddüt doğuran durumlar da bu tereddüdünü ortadan kaldıracak araştırmalar yapmak ve bu arada da koruyucu tedbirleri almakla yükümlüdür. Çeşitli tedavi yöntemleri arasında bir seçim yapılırken, hastanın

ve hastalığın özellikleri göz önünde tutulmalı, onu risk altına sokacak tutum ve davranışlardan kaçınılmalı ve en emin yol seçilmelidir. Gerçekten de müvekkil (hasta), mesleki bir iş gören olan vekilinden, tedavinin bütün aşamalarında titiz bir ihtimam ve dikkat göstermesini beklemek hakkına sahiptir. Gereken özeni göstermeyen vekil, BK.'nun 394/1.maddesi hükmü uyarınca, vekâleti gereği gibi ifa etmemiş sayılacaktır" yönünde karar vermiştir.

Sonuç olarak; teknolojinin gelişmesi ile gün geçtikçe artan estetik amaçlı tıbbi müdahaleler hasta ile estetik cerrah arasında daha fazla çözülmesi gereken hukuki uyuşmazlık ortaya çıkarmaktadır. Estetik amaçlı tıbbi müdahalelerin hukuka uygun kabul edilebilmesi için, mutlaka yetkili hekimlerce hastanın aydınlatılmış onamı alınarak ve tıp bilimi kurallarına uygun bir şekilde uygulanmalıdır. Estetik cerrah, hastasında tıbben bir endikasyon görürse aydınlatılmış onamını alarak müdahalede bulunmalıdır. Ayrıca hekimden hastasının vücudunda beğenmediği bir yeri onu gerçekten ruhsal olarak etkileyip etkilemediğini araştırması beklenemez.

Güzellik kişiden kişiye değişen göreceli bir kavramdır. Bunun doğal sonucu olarak estetik cerraha göre güzel ya da başarılı olarak nitelendirilen sonuç hasta açısından kötü, yetersiz ve başarısız görülebilir; dolayısıyla kesin değildir ve sonucun ayıplı olduğu kanaatine varılması olanaksızdır. Eser sözleşmesini diğer iş görme sözleşmelerinden ayıran en önemli fark sonucun önceden taahhüt edilmesidir. Eğer sözleşme konusu cismani bir şey ise gerekli özen ve çaba ile önceden taahhütte bulunularak sonuca ulaşılabilir. Fakat tıbbi müdahaleler canlı organizmalar üzerinde gerçekleşmektedir yani hastanın genetik yapısı, hastanın kusuru, komplikasyonlar gibi hekimden kaynaklanmayan nedenler de sonucun meydana gelmesinde önem arz etmektedir. Komplikasyon kavramı sonuç taahhüdüne farklı bir yaklaşım getirmiştir. Yaygın içtihatlarda bu duruma bir yorum getirilmiş, aydınlatılmış onam belgesi ile neyin ne derece taahhüt edildiği hakkında önemli vurgular yapılmıştır. Hekimlik sözleşmesinde estetik cerrahın özen borcu yani cerrahın hastasını yeterince aydınlatıp hastadan gerekli onamı alması önem arz etmektedir.

Tüm bu açıkladığımız sebeplerden ötürü hekim ile hasta arasında kurulan hekimlik/ tedavi sözleşmesinin vekâlet sözleşmesi olarak nitelendirilmesinin daha isabetli olacağı görüşündeyiz.

KAYNAKLAR:

**https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1201585*

** BİNGÖL, Dr. Öğr. Üyesi Kemale Leyla ASLAN: Sağlık Hukuku Ders Notları, 2021, İstanbul*

**https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/zeynep.ozcan/136976/*

** EREN, Fikret: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 2014, Ankara*

**http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Dergi/Dergi144/361/*

** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, R.G. 27836, 04.02.2011*

** http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/57295.pdf*

"Ben, Robin Hood değilim, kamikaze de değilim; hele keşiş hiç değilim. Sadece kaygan zemindeki Devlet'in bir hizmetkarıyım."

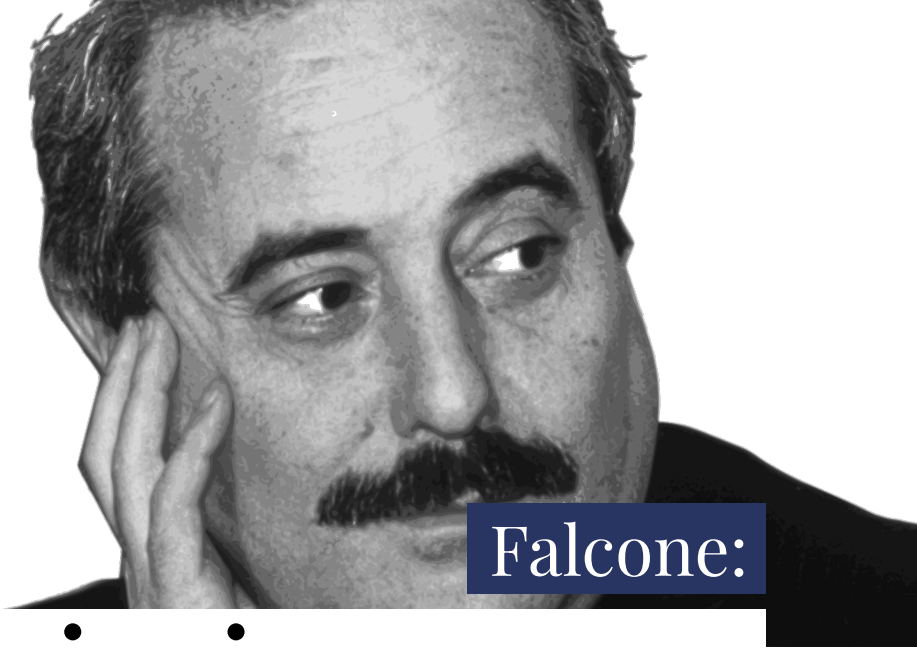

Falcone: BİR İTALYAN SAVCININ HİKAYESİ

Av. Buğra Doğutepe

Palermo'da orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Falcone'nin babası bir devlet memuru, annesi ise dindar bir ev kadınıydı. Gençliğinde gemiciliğe merak duymuş ise de nihayetinde tıp ile hukuk arasında karar vermek durumunda kaldı ve Denizcilik Okulu ile birlikte, Palermo Hukuk Fakültesi'ne kaydoldu. 1964 yılında yargıç olarak görevine başladı. İlk görev alanı Medeni Hukuku bırakıp, Ceza Hukuku'na geçmesi ve mafyaya karşı açılan davalarla ilgilenmesi kaçınılmazdı. Zira Palermo'da doğmuş ve büyümüştü. Palermo'da başlattığı soruşturmalardan ötürü mafya ve dönemin Başsavcısı gibi mafya destekçilerinin husumetini kazanmıştır.

Palermo'daki husumet ortamının sebep olduğu yorgunluk ve gerginlikten bunalan Yargıç Falcone, Roma'da Adalet Bakanlığı'nda kendisine önerilen görevi kabul etmiştir. Artık savcı değil yargıç olarak görev yapacaktır. Kamuoyunda bu görev değişikliğinin, Falcone'yi etkisizleştirmek için gerçekleştirildiği düşünülmüştür.

Çevresinde, onun çalışma gücünü, özverisini hayranlıkla izleyenler olduğu gibi alaya alanlar da vardı. Ne olursa olsun, hayatının 11 yılı adliye binaları, cezaevleri, yüksek derecede korunan büroların yapay ortamında geçmişti. Hiç dışarı çıkmıyordu. Güneşi bile ancak zırhlı Alfa Romeo'sunda görebiliyordu. Evinin çevresinde, iki koruma polisi 24 saat onun güvenliğini sağlıyordu. Evinden dışarı çıkarken koruma polislerinin tamamı protokol gereği silahlarını ateşlemeye hazır şekilde ellerinde tutar pozisyonda onu karşılayıp, öncelikle çelik yeleğini giydiriyor daha sonra arabaya bindiriyorlardı.

Roma'da Falcone'nin ilk icraatı, "hüküm öldürücü" olarak bilinen ve "Maxi Trial" adlı yargılama kapsamında kurulan mahkumiyet hükümlerinin bozulması ve çok sayıda mafya üyesinin cezaevinden çıkmasına sebebiyet veren Yüksek Mahkeme Yargıcı Corrado Carnevale'nin bu kararını etkisizleştiren bir kararname çıkarmak olmuştur. Bu kararname, mafya üyelerinin yeniden yakalanıp cezaevine girmelerini sağlamıştır.

Roma'da bulunduğu sürede Falcone, İtalyan soruşturma sisteminin yeniden yapılandırılması için çalışmış, mafya ve organize suça karşı bölgesel ofisler kurulmasını sağlamıştır. Falcone'nin bir sonraki hamlesi, Yargıç Carnevale'nin "Maxi Trial" adlı yargılamanın temyiz incelemesini yapacak hakimler arasından çıkarılmasıdır.

Bu yargılama kapsamında verilen mahkumiyet hükümlerinin Yüksek Mahkeme tarafından Ocak 1992 tarihinde onanması, mafyaya ciddi

bir darbe vurmuştur. Birçok insanı şaşırtan bu gelişmeler, Falcone'nin merkeze çekilmesinin faydalı olduğu izlenimini oluşturdu. Çünkü Falcone'nin Roma'da iken yargının sistemi içinde gerçekleştirdiği değişiklikler devrim niteliğinde idi. Falcone'nin Roma'da görev yapmasının, Palermo'da çalışmasından çok daha tehlikeli sonuçlar doğurduğunu gören örgüt, Falcone'nin öldürülmesi gerektiğini düşünüyordu. "Maxi Trial" adlı yargılama kapsamında verilen mahkumiyet hükümlerinin onanması, mafyanın prestijini ciddi şekilde etkilemişti. 23 Mayıs 1992 günü Falcone, eşi Francesca Morvillove ve koruma ekibinin tamamı uzaktan kumandalı yarım ton patlayıcının patlatılması ile hayata gözlerini yumdular. Falcone'nin bulunduğu araç patlama noktasının 100 metre ilerisinde bulundu.

Palermo adliye binasında 12 yıl süren görevi, tarih boyunca kendine has kuralları, siyasilerden aldığı destek ve Anayasa olarak kabul edilen Omerta (Sessizlik Yemini) sayesinde devlet otoritesine karşı her zaman baskın çıkmış Cosa Nostra suç örgütüne karşı mücadele ile geçti. Sonuçta, örgütün dokunulmaz diye bilinen, "baba"larından bazılarını, mimarı olduğu Pişmanlık Yasası'ndan yararlanıp itirafçılığı kabul eden başka mafya üyelerinin itiraflarından yararlanarak, mahkemeye çıkarmayı ve mahkum ettirmeyi başardı. Bu yazıda Falcone'nin tüm olanaksızlıklara rağmen görevine ve ülkesine duyduğu sevginin verdiği güç ile mücadelesi ve soruşturma tekniği hakkında bilgi verilecektir.

"En iyi söz, hiç söylenmeyendir." Sicilya atasözü.

Falcone'nin canı pahasına verdiği mücadelenin daha iyi anlaşılabilmesi için öncelikle dönemin (aslında günümüzde de kısmen geçerliliğini koruyan) Sicilya'sını bilmek gerekiyor. Aşağıda alıntılanan kimi cümleler Sicilya hakkında aklımızda fikir oluşturacaktır;

"Sicilya'daki tüm alanlar gerçek dışı boyutlardadır. Orada, düş gücü olmadan nasıl yaşanabilir ki?" İtalyan yazar ve siyasetçi Leonardo Sciascia.

"Aileler arasındaki savaşta kazanan ya da kaybeden diye bir şey yoktur. Çünkü Riina ve Corleoneler; kaybeden aileleri yeryüzünden silerler!" Bir mafya itirafçısının tutanaklara geçen ifadesi.

"Palermo'da ölümden sonraki en kötü şey görgü tanığı olmaktır." Bir Sicilya atasözü.

1982 yılında Falcone'nin ölüm emrini veren, "La Belva" (canavar), "U Curtu" (kısa) ve "İl capo dei capi" (Babaların babası) lakaplı Salvatore RİİNA'nın Corleone Klanı'nın başına geçmesiyle Palermo'da ki diğer ailelere karşı, son derece vahşi ve mafyanın süregelen ilkelerini dahi (kadın ve çocukların öldürülmemesi gibi) yerle bir eden, tarihe 2. Mafya Savaşı olarak geçen saldırıları başlattığı bir ortamda Falcone, Palermo savcısı olarak görev yapmaktadır.

Falcone görevi süresince birçok soruşturma yürütmüş ve birçok farklı mafya üyesinin ceza almasını sağlamış ise de genel olarak Corleone Klanı ile mücadele ettiği söylenebilir. Biz, her ne kadar Corleone ismini Mario PUZO'nun ünlü "Baba" kitabı ve kitabın uyarlandığı Al PACİNO ve Marlon BRANDO'nun oynadığı "The Godfather" serisi filmlerde duymuş olsak da; Corleone, Palermo bölgesinde bulunan ve mafya içerisinde yer alan Corleone Klanı'na da isimini veren bir

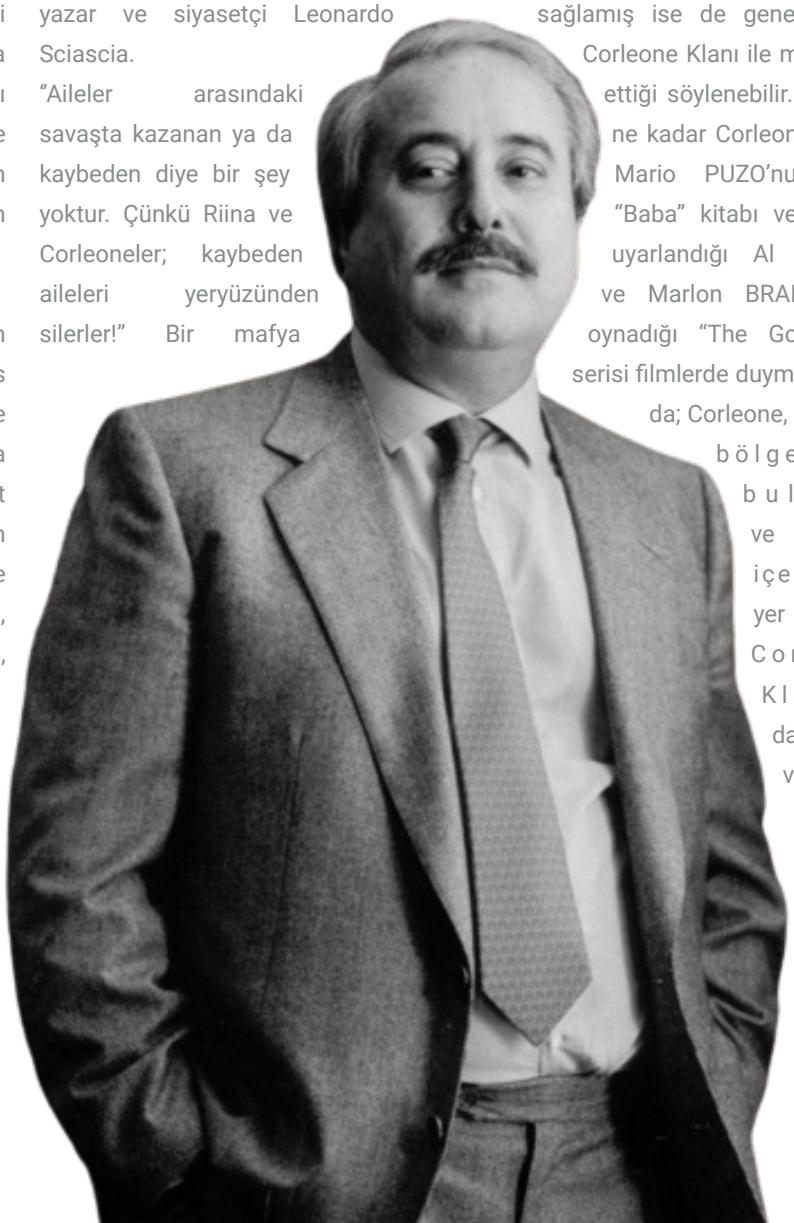

kasabadır. Bu kasabaya gittiğinizde bugün dahi insanların kapalı perdeler arasından baktığını
görebilirsiniz. Cosa Nostra içerisinde yer alan gruplar içerisinde en acımasızları da bu klandır. 1982 yılında, klanın başına geçen Salvatore RİİNA'nın tam 30 sene boyunca bir adada, devletten kaçabildiği, yakalanarak müebbet hapis cezasını çektiği cezaevinden örgütünü yönetmeye devam ettiği göz önüne alınırsa profesyonellikleri daha iyi anlaşılacaktır.

Salvatore RİİNA'dan önce alışılagelmiş mafya düzeninde, karşılarına çıkan devlet görevlileri hakkında suikast emri verilmeden önce siyasi bağlantılar kullanılarak, ilgili kişinin başka bir yere atanması amaçlanır veya para kullanılarak ilgili görevli etkilenmeye çalışılırdı. Ne var ki; Salvatore RİİNA'nın Corleone Klanı'nın başına geçip diğer aileleri bertaraf ederek Komisyon'un başına geçmesi ile Sicilya mafyası ilk kez doğrudan suikast düzenlemeye başlamış, iş ile alakası olmayan sıradan kişilerin öldürülmesinden kaçınma kuralını yok sayan örgüt, terör eylemlerine benzer eylemlere imza atmıştır. Dünyanın tüm coğrafyalarında da ters tepen bu eylem tipi ile mafya halkın tepkisini çekerek bir nevi kendi sonunu hazırlamıştır.
Mafya yapılanmasını bizatihi suç olarak tanımlayan ve mafyanın malvarlıklarına el koyulması imkanını veren Yasa Tasarısı'nı düzenleyen Pio La Torre 1982 yılında, Komiser Ninni Cassara 1985 yılında, yine Falcone gibi efsaneleşmiş bir yargıç olan Rocco Chinnici 1983 yılında, Komiser Beppe Montana 1985 yılında, İtalya Hükümetinin, mafyayı ortadan kaldırılması amacıyla Sicilya'ya gönderdiği İtalyan Askeri İnzibatı'nda (Carabinieri) "General" olarak görev yapan ve Kızıl Tugaylar örgütünün üst düzey yöneticilerini yakalayan Carlo Alberto Dalla Chiesa 1982 yılında suikast sonucu öldürülen devlet görevlilerinden bir kısmıdır. Kuşkusuz yapılan bu eylemler neticesinde halktan gelen tepki Falcone'nin işini kolaylaştırmıştır.

FALCONE YÖNTEMİ:

Falcone, önce kendi güvenliğini örgütlemeyi bilmiştir, çevresine nitelikli kişileri toplamış ve soruşturmalarını büyük titizlik ve gizlilikle yönetmiştir. Klasik ve usul derslerinde okutulan yöntemlerden ziyade bir sonuca varacağından emin olduğu kararları uygulamıştır. Hedefini belirlemeden asla harekete geçmemiş ve soruşturmanın yönetimini hiçbir zaman bırakmamıştır. Polisleri akıllıca yönlendirmiştir. Onu diğerlerinden ayıran en önemli özelliği, devletin egemenliğini ve gücünü kullanan bir savcı olsa da mafya üyesi bir sanıkla asla kişisel bir çatışmaya girmemesidir. Amerikalı soruşturmacılarla birlikte yürüttüğü, "Pizza Connection", "Iran Tower" ve "Pilgrim" operasyonları, sonrada 1986'daki "Büyük Dava" tarihe "Falcone Yöntemi" olarak geçmiştir.
Sanık veya itirafçı, küstah ya da boyun eğmiş olsa, alaycı ya da öfkeli bir biçimde ona karşı koysalar bile, Falcone'nin kendinden emin ve sakin davranışları hiçbir zaman değişmemiş. Ödün vermemiş, onlara göz kırpmamış, senli benli olmamış, onlara saygılı davranmış ve asla

hakaret etmemiş. Falcone, "Onlar Devlet'in karşısında olduklarının bilincindedirler" diye düşünüyordu. Falcone bir söyleşide; "Cosa Nostra'nın Palermo'daki mafya şefi Michele Greco'nun sorgulamasını yaparken, zaman zaman birbirimize "Gözümün içine bakın!" diye uyarırdık çünkü ikimizde, bazı bilgilerin ancak bakışlarla doğrulanabileceğini bilirdik." demiştir.
Aslında Falcone'nin en önemli kozu: Sicilyalı, üstelik Palermo'lu olmasıdır. Yaşantısı herhangi bir Sicilyalı ve herhangi bir mafya üyesi gibi yaygın mafya kültürüyle yoğurulmuştur. Mafya üyelerinin kimi zaman sözleri yerine geçen çeşitli hareketlerini, kimi ayrıntılarının ardındaki gizli anlamları bilirdi. Katı değerleri olan Sicilya mafyasında, her şeyin bir anlamı olduğunu ve her yapılan hareketin, her alınan kararın mantıklı bir açıklaması olduğunu bilmekteydi. Büyükşehirlerde ve tüketim toplumunun ortaya çıkması ile yok olan çeşitli değerlere rağmen, aile ve sadakat gibi katı ve sarsılmaz mafya ilkelerinin görünüşte ahlaki değerlerden ve yasalardan onurlu bir kaçış olduğunu fark ederek, karşısındaki kişiler suçlu bile olsalar, onlara yavaş yavaş

saygı duymayı öğrenmiştir. Yine bir diğer mafya itirafçısı olan Calderone, gazetelere verdiği demeçte; "Falcone ile işbirliği yaptım, çünkü bence, o da bir onur adamıdır" demiştir. ("Onur adamı" Sicilya kültüründe suçlu olsun veya olmasın değerlerine sıkı sıkıya bağlı, gelenekçi erkeklere takılan bir lakap olarak bilinmektedir.) Calderone itiraflarından sonra Cosa Nostra'nın kesinlikle öç alacağını bildiğinden, İtalya'dan bilinmeyen bir ülkeye gittiğinde, Falcone'ye ulaştırdığı mektup sanırım Falcone'nin yaklaşımını aklımızda biraz daha somutlaştıracaktır; "Sayın savcı, size veda etmeye zaman bulamamıştım. Görevimi şimdi yerine getirmek isterim. Mafyaya karşı mücadelenizde her zamanki anlayışınızı sürdürmenizi umut ediyorum. Bildiklerimi hiç sakınmadan, yalansız dolansız olarak aktararak, size mütevazi bir katkıda bulunmaya çalıştım. Göç etmek zorundayım ve herhalde bir daha İtalya'ya hiç dönmeyeceğim. Hayatımı yeniden kurmaya hakkım olduğunu düşünüyorum ama bunun İtalya'da mümkün olmadığını da biliyorum. En derin saygılarımla. Antonino Calderone."Falcone, mesleğinin verdiği gücü kişisel egolarını veya üstlerini tatmin etmek için kullanmamıştır. Ve bu şekilde Sicilya mafyasının neden böyle mantıklı, akılcı, işlevsel ve hatta mükemmel bir yapıya sahip olduğunu anlayıp açıklayan ilk kişi olmuştur. Ama Falcone bununla da kalmamış hükümetlerin bilgisizliklerine karşı kafa tutmuştur. Devlet'e karşı mafya itirafçılarını savunmuş, özellikle de "domino" yöntemiyle iç hesaplaşmalara kurban gitmelerini önleme amacıyla çalışmış, 1991'de resmi koruma programı çerçevesinde bir yasa çıkartılana ve onlar yaşama hakkına kavuşana kadar uğraşmıştır. (Cosa Nostra, sessizlik yemini olarak tabir edilen Omerta'yı bozan üyelerinden öcünü; onların ailelerini ve arkadaşlarını öldürerek alıyordu.) Yani Falcone'nin kimi zaman devletin hantallığı karşısında, itirafçı olmak isteyen mafya üyelerinin veya eski mafya üyelerinin yanında yer alarak saf değiştirdiği de olmuştur. Şüphesiz ki Falcone bunu mafyaya duyduğu sempatiden değil, mafyanın katı yasaları ile devlet arasında sıkışan itirafçı mafya üyelerini devletin yanına çekmek için yapmıştır. Zira Falcone mafyanın kendi içinde aslında bir devlet düzeni sağlayabildiğini görmüştür. Mafya, devletin trajik bir şekilde yetersiz kaldığı topraklarda devletin yerine geçer. Onun yapması gerekenleri yapar. Mafya bir ekonomik düzendir. Eskiden beri, karanlık eylemleri ile kazanç sağlar. Mafya, bir suç örgütü olarak bulunduğu coğrafyanın (konumuzda Sicilya) değerlerini kullanır. Hemşerilik anlayışının anlamını yitirdiği, bireyselleşen ve bu sebeple bir topluluğa bağlı olma gereksiniminin arttığı bir dünyada gelecek umudu veren bir modeldir.

Falcone Yöntemi'nin mimarlarından biri ise, 1984 yılında Corleone Klanı'nın başlattığı 2. Mafya Savaşı sebebiyle Cosa Nostra'nın artık anlamını yitireceğini düşündüğü için mafya itirafçısı olmaya karar veren ve bu şekilde tarihin en büyük mafya karşıtı davası olan Maxi Davası'nda tanıklık yapan, dava bittikten sonra tanık koruma programı ile Amerika'da farklı ve gizli bir kimlik ile yaşamını sürdürmekteyken (İtalya'da kalan aile üyeleri intikam sebebiyle öldürülmesine rağmen) büyük saygı duyduğu Giovanni FALCONE ve yargıç Paolo BORSELLİNO suikastlarından sonra gönüllü olarak İtalya'ya gelerek, İtalyan politikacıları mafya ile ilişkilendiren Antimafya Komisyonu'na ifade veren, Tommaso Buscetta'dır. Buscetta ile Falcone arasında kurulan bağı çok güzel bir şekilde anlatan "Our Godfather" isimli filmi Netflix'te izlemenizi öneririm. Bu sebeple, aslında başlı başına bir yazı konusu olacak Tomasso Buscetta'dan bahsetmemek haksızlık olacaktır.

1984 yılının Temmuz ayında Buscetta'nın yolu Falcone ile kesiştiğinde Falcone diğer mafya karşıtı davalar olan Spatola ve Mafara davalarına bakmıştı. Cosa Nostra'yı ana hatları ile biliyordu. Ancak, Falcone'nin deyimiyle; Tomasso Buscetta sayesinde antimafya havuzuna dahil yargıç ve savcıların mafya olgusuna tepeden, kuşbakışı olarak ve geniş açıyla bakmalarını sağlamıştı. Falcone, onu, Falcone Yöntemi olarak anılan soruşturma yöntemini gösteren kişi olarak tanımlamaktadır.

Buscetta, Falcone ile işbirliğine başlamadan önce; İtalyan devletinin mafyayı yenmeye gerçekten niyetli olduğuna inanmadığını, sadece Falcone'ye, polislerden ise Gianni De Gennaro'ya güvendiğini ama başka kimseye güvenmediğini söyleyerek 4 yıl boyunca sürecek ancak neredeyse 20 yılda elde edilemeyen bilgileri kazandıran iş birliğinin sınırlarını çizmiştir.

Bu yöntemi birkaç cümlede özetlemek gerekirse: Soruşturmanın son derece geniş ve sınırsız olmasına en baştan karar vermek, yararlı ya da yararsız olduklarına bakmaksızın elden geldiğince fazla bilgiyi havuzda toplamak, işe başlarken çalışma alanını olabildiğince geniş tutmak ve daha sonra elde edilen parçaları birleştirip strateji geliştirmek. Örneğin, herkesin Sicilya'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne doğru giden çok büyük miktardaki uyuşturucu maddeden söz ettiği dönemde, Falcone; "eğer gerçekten Amerika'da uyuşturucu sattılarsa, Sicilya bankalarında yaptıkları işlemlerin izini bırakmış olmaları gerek" diye düşünerek zor olan uyuşturucu maddeyi yakalamakla vakit kaybetmek yerine önce banka araştırmalarını başlatmış ve başarılı olmuştur. Yine Sicilya'da mafyanın en önemli gelir kalemlerinden olan ihaleye fesat eylemleri de müteahhitlerin banka hesapları incelenerek ortaya çıkartılmıştır.

Falcone; eğer Cosa Nostra üyesi biri sorgulanacaksa, sorgucunun somut sorular sormasının, soruşturma hakkında bilgili olmasının, mutlaka saygılı davranmasının ve kendisine yapılan saygısızlığa tepki göstermesinin olmazsa olmaz kurallar olduğunu belirtmiştir.

Falcone, Buscetta 1984 yılı Temmuz ayında Roma'ya geldiğinde, onu sorgulamaya, kendisinden daha önemli bir konumda olan Palermo Cumhuriyet Başsavcısı eşliğinde giderek onu önemsediğini göstermişti. İlk sorgunun olduğu günün akşamında, Buscetta hiç sigarasının kalmadığını söyleyince, Falcone kendi paketini ona uzatarak "Bu sizde kalsın Bay Buscetta, nasılsa yarın tekrar görüşeceğiz" diyerek sorgu odasından çıkmıştır. Ertesi gün geldiğinde, Buscetta ona; "Dün sigaralarınızı, paketinizi kullanılmış olduğu için kabul ettim. Bu bence dürüst bir davranış. Ama bana bir karton sigara ya da hatta birkaç paket sigara verseydiniz kabul etmeyecektim, çünkü beni aşağılamak istediğinizi gösterir" diyerek aslında soruşturmacı ile tanık/sanık arasındaki ilişkide saygının önemini göstermiştir.

Gerçekten ifade veya sorgu anında şüpheli veya tanığa, makama saygı kılıfı altında özü kişisel egolardan ötürü oturmasına izin vermemek, "sen" şeklinde veya emir kipi ile konuşmak çokça karşılaştığımız bir tutum olsa da aslında bu tutum soruşturmanın zararınadır. Zira, herkesin her koşulda söyleyeceği bir bahane vardır. Oysa soruşturmacının amacı, gerçeğe ve olabildiğince yararlı bilgiye ulaşmaktır. Falcone işte bu bakımdan birçok soruşturmacının elde edemediği bilgi ve itirafı elde etmiş ve yine itirafçılardan edindiği bilgiden sonra da arada kurulan saygıya zarar vermemiştir. Bu sebepledir ki, Buscetta, Falcone'nin ölüm haberini aldığında, mafyaya bulaşan siyasetçiler hakkında bilgi vermek için güvende yaşadığı Amerika Birleşik Devletleri'nden gönüllü olarak İtalya'ya dönerek itiraflarına devam etmiştir.

Falcone, hayatını ortaya koyarak mücadele ettiği, her gün kendisini ve ailesini tehdit eden, birçoğunu ömür boyu cezaevine gönderdiği mafya üyelerine nefret beslememiştir. Zira, nefretin gerçekleri görmesini engelleyeceğini biliyordu. Demeçlerine bakılırsa tam tersine onlara saygı duyuyordu. Sicilya'nın kendine has değerlerini biliyordu. Onları çok iyi

tanıması sayesinde işlevsel bir ilişki kurmuş, devletin yanına çekmiş ve mafyanın önemli ölçüde yara almasını sağlamıştır. Falcone, onları sadece vahşi bir katil olarak görmüyordu. Sıradan insanlara göre daha dindar, ailelerine düşkün ve sadık erkeklerdi. Çoğunun itirafçı olduktan sonra aileleri öldürülmüştü. Bu şekilde Falcone büyük bir güven ve saygı gördü. Falcone'yi başarıya ve maalesef ölüme götüren yöntemin bir diğer özelliği ise; soruşturduğu örgütün yapısını ve özelliklerini bilmesiydi. Ona göre mücadele edilen örgüt tipine göre farklı mücadele yöntemleri oluşturulmalıydı. Bir örgüt, ne denli merkeze bağlı ve yasa dışı ise, o derece tehlikeliydi. Çünkü pazarı, bu durumda tam anlamıyla denetleme olanaklarına sahipti, kendi alanı içinde polislik görevini üstlenirdi. Çok sayıda iktidar merkezine bölünmüş bir örgütte ise karar mekanizmaları fazla olduğu için mücadele ve neticesinde açığa çıkan tepkiler daha farklı olacaktır. Falcone'nin mücadele ettiği Cosa Nostra merkeze en bağlı örgütlerden biri olduğu için yapılan operasyon neticesinde Cosa Nostra dikenlerini batırmaya hazır bir kirpiye dönüşmüş ve Falcone'yi ikinci denemelerinde öldürmeyi başarmıştı. Falcone'nin arkasından yerine geçen çocukluk arkadaşı ve meslektaşı Paolo Borsellino ise; öldürüleceğinden emin olduğu için koruma polislerini olabildiğince kendisinden uzak tutmaya gayret etmesine rağmen, Falcone'den sadece 57 gün sonra annesinin evine girdiği sırada çalıntı bir arabaya yerleştirilen bomba neticesinde 5 koruma polisi ile birlikte hayatını kaybetmiştir.

İtalyan yargısının belki de en büyük şansı; kirlenmiş İtalyan siyasetine rağmen halkın Yargı erkinin arkasında durmasıydı. Falcone ve Borsellino'nun cenaze törenlerinde görülmemiş tepkiler gösterildi. Öyle ki devletin birçok üst düzey görevlisi bu tepkilerden nasibini aldı ve bunun neticesinde mafya soruşturması siyaset alanına da sirayet etti. Mafya, tarihte görülmemiş derecede büyük darbe aldı. Suikastların arkasındaki kişiler ve örgütler ile olan mücadele hızlandı ve neticeten, emri veren dahil tüm sorumlular müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Tarihte ilk kez, Vatikan, parasını akladığı mafya örgütü mensuplarını aforoz ettiğini ilan etti. (Falcone'nin suikast emrini veren Salvatore RİİNA, cezaevinde 2017 yılında öldüğünde, Katolik Kilisesi dini bir tören yapmayacağını ilan etmişti.)

Bugün Polermo'ya gittiğinizde ineceğiniz havaalanının ismi; Falcone – Borsellino Havaalanıdır. Son olarak, ölümlerinin 30. Yıl dönümünde 2 Euro madeni paraların arka yüzüne Falcone ile Borsellino'nun fotoğrafları yer almaktadır.
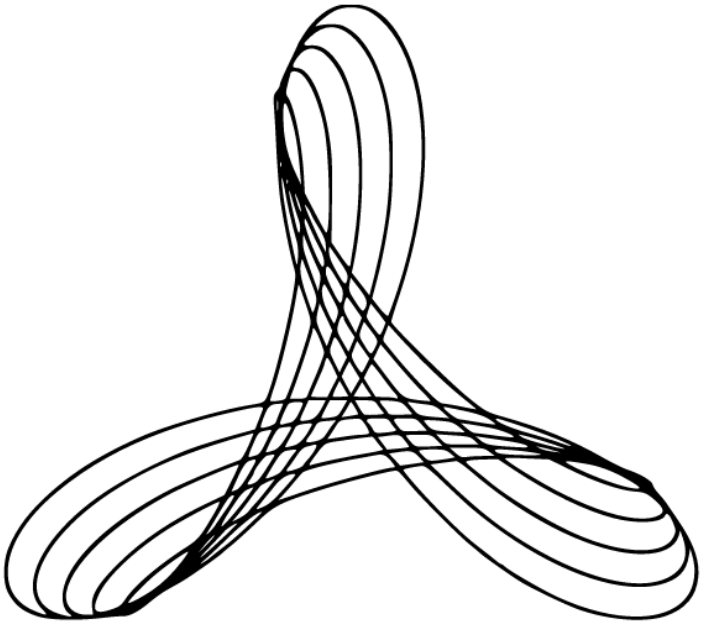
Türkiye Adalet Akademisi'nde hayatları ve icraatlerinin ders olarak okutulması gerektiğini düşündüğüm, cesaretleri ile görev yaptıkları coğrafyayı güzelleştiren bu iki onurlu hukuk adamına rahmet dilerim.